

Reglen medfører endvidere, at *brugeren* (private, arbejdsgivere, arbejdsledere og ansatte, jfr. kap. 4) skal sikre sig, at de arbejdsprocesser og -metoder, der anvendes i arbejdet, effektivt sikrer arbejderne mod ulykker og sygdomme. Brugeren skal derfor gøre sig bekendt med, om de stoffer og materialer, der anvendes, har farlige egenskaber. Han må hertil kunne søge vejledning i arbejdstilsynet, der derfor må udbygges til at kunne varetage denne opgave.

I henhold til § 40 kan der fastsættes regler om forhåndsgodkendelse af eller udtalelse om arbejdsprocesser m. v., der også vedrører anvendelsen af farlige stoffer og materialer.

Ad stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til § 38, stk. 2.

Til § 49.

Ad stk. 1. Sammenholdes med almindelig lov § 10, stk. 1, § 13, nr. 19, og § 25, 2. pkt. Bestemmelsen omfatter ikke alene inædegåelse af særlige faremomenter, men enhver arbejdssituation, hvor hensynet til sikkerheden eller sundheden kræver forholdsregler. Der kan herunder fastsættes arbejdshygiejniske grænseværdier for påvirkninger fra stoffer og materialer og andre regler om effektiv beskyttelse. Mærkning kan bl. a. gå ud på deklaration om indholdets farlighed. Denne behøver ikke nødvendigvis at være identisk med mærkning i henhold til lovgivningen om gifte og sundhedsskadelige stoffer, men det vil være naturligt at samarbejde med indenrigsministeriet og miljøministeriet om størst mulig overensstemmelse i reglerne.

For malervarer, der skal anvendes til skibsbygnings- eller bygningsmaling, er der i Danmark truffet aftale mellem de implicerede parter om en mærkningsordning med tilhørende sikkerhedsanvisninger. Disse ordninger, som snart træder i kraft, er tiltrådt af arbejdstilsynet. De nævnte eksempler, emballering, omfyldning m. v., er i øvrigt ikke udtømmende. Der kan f. eks. blive tale om regler for bortskaffelse af farlige stoffer og materialer samt af farlig tom emballage.

Nogle brancheregulativer i henhold til almindelig lov § 10, stk. 1, indeholder særlige bestemmelser om beskyttelse mod sundhedsfarlige stoffer. I øvrigt er særlige regler givet f. eks. ved bekendtgørelse nr. 414 af 29. september 1941 om arbejde med giftige, ætsende og lignende sundhedsfarlige stoffer.

Ad stk. 2. Bestemmelsen svarer til en del af almindelig lov § 13, nr. 19 og § 29, stk. 1, nr. 3. Denne hjemmel er f. eks. grundlag for arbejdsministeriets bekendtgørelse af 14. januar 1972 om forbud mod anvendelse af asbest til visse former for isolering.

Til kapitel 9.

Kapitlet indeholder bestemmelser om den daglige hvileperiode og det ugentlige fridøgn samt forskellige undtagelses- og særregler. For unge under 18 år foreslås der i kapitel 10 i et vist omfang særlige regler om hviletid.

Indholdet i reglerne om en *daglig hvileperiode* er ikke foreslået principielt ændret, men området for bestemmelserne er væsentligt udvidet i forhold til almindelig lov og loven om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri, medens der ikke er tale om særlige udvidelser i forhold til loven om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed.

Efter forslaget vil alle, der er beskæftiget hos en arbejdsgiver, bortset fra de i § 2, stk. 2, § 3 og § 4, nævnte undtagelser, i almindelighed have ret til en daglig hvileperiode på mindst 11 timer.

Følgende områder er holdt uden for reglerne om hviletid i den gældende lovgivning:

1. Landbrug, skovbrug og gartneri.
2. Statens tjenestemænd, jfr. almindelig lov § 30, stk. 1. Bestemmelserne om arbejdstid i arbejderbeskyttelsesloven er sat i kraft for kommunernes tjenestemænd ved arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 252 af 7. august 1964.
3. Repræsentanter og agenter samt overordnede funktionærer, jfr. almindelig lov § 30, stk. 3.
4. Ansatte på områder, der ikke er nævnt i kontorloven eller almindelig lov § 1, stk. 1, f. eks. hotel- og restaurationsvirksomhed, sociale institutioner, f. eks. for børn, handicappede og ældre, sundhedsvæsenets sygehuse og anden virksomhed, politiet, brandvæsen og civilforsvar, skoler, universiteter og anden undervisningsvirksomhed, teatre, biografer, cirkus, radio og fjernsyn, museer og anden kulturel virksomhed.
5. Områder der generelt er undtaget ved almindelig lov § 1, stk. 4 og 5, nemlig
  - a. arbejdsgiverens private husholdning, f. eks. husassistenter, husbestyrerinder og rengøringsmedhjælp,
  - b. arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand,
  - c. søfart,
  - d. fiskeri,
  - e. luftfart,
  - f. egentlig militærtjeneste.

For de fleste af disse områder har der formentlig